

**การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม**

**DEVELOPMENT OF SUPERVISION MODEL TO PROMOTE INTEGRATED LEARNING
MANAGEMENT OF THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY CONCEPTS
OF TEACHERS IN KHAOYAI PITTAYAKOM SCHOOL**

ณัฐกฤษฎ์ ภูมิ่ง¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม 2) พัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม 3) ทดลองใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม และ 4) ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู จำนวน 10 คน ของโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยและพัฒนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบประเมิน แบบบันทึก แบบตรวจสอบ แบบรายงาน และประเด็นการสนทนากลุ่ม ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของรูปแบบ ดังนี้ สภาพปัจจุบันการนิเทศ มีระดับการปฏิบัติปานกลาง ส่วนสภาพปัญหาการนิเทศมีปัญหาในระดับปานกลาง และสำหรับความต้องการการนิเทศมีความต้องการระดับมาก ซึ่งข้อมูลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์มีความสอดคล้องกัน

2. ผลการพัฒนารูปแบบ พบว่า รูปแบบและคู่มือการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ 2) องค์ประกอบเชิงกิจกรรมการนิเทศ/เนื้อหา 3) องค์ประกอบเชิงกระบวนการนิเทศ ประกอบด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน 4) องค์ประกอบเชิงการวัดผลและประเมินผล และ 5) องค์ประกอบเชิงปัจจัยที่เอื้อต่อการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้ สำหรับผลของการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60–1.00 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเป็นไปได้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80–1.00 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความสอดคล้องของร่างรูปแบบ มีค่า 1.00 ทุกข้อและความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศอยู่ในระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบมีผลการประเมิน ดังนี้ 3.1) ผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจของครู พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยหลังการใช้รูปแบบมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ 3.2) ผลการประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยครูประเมินตนเอง หลังการใช้รูปแบบมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ 3.3) ผลการประเมินความสามารถของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินพบว่า ครูมีความสามารถเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยหลังการใช้รูปแบบมีคะแนนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ และจากบันทึกการนิเทศ พบว่า ครูมีการพัฒนาเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

¹ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม ตำบลโป่งตาลอง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา (ศึกษาศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)

และบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3.4) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ 10 หน่วยการเรียนรู้ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน

4. ผลการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ มีผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบ ดังนี้ 4.1) ผลประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่ม 4.2) ผลการปรับปรุงรูปแบบ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัยผู้วิจัยได้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้รูปแบบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้และ 4.3) การรายงานผลการประเมินการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามโครงการ โรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกด้าน ทุกองค์ประกอบ และทุกตัวบ่งชี้

Abstract

The purposes of this research were to 1) analyze general information of supervision model to promote integrated learning management of the sufficiency economy philosophy concepts of teachers in KhaoyaiPitthayakom school, 2) develop a supervision modelto promote integrated learning management of the sufficiency economy philosophy concepts of teachers in KhaoyaiPitthayakom school, 3) Implement the supervision model to promote integrated learning management of the sufficiency economy philosophy concepts of teachers in KhaoyaiPitthayakom school and 4) evaluate and improvement of supervision modelto promote integrated learning management of the sufficiency economy philosophy concepts of teachers in KhaoyaiPitthayakom school. The research population was 10 teachers in the school in the first semester of academic year 2017is conducted by research and development. The research instruments were questionnaires, interviews, questionnaires, assessment forms, audit trails, reports and focus group issues. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The research found that

1. The general information of the model had a moderate level of practice. The problems of supervision were moderate level as well as the need of supervision was a high level. The interview and interview data are consistent.

2. The results of developing supervision consisted of 5 elements: 1) Principles and Objectives 2) Supervision activities/Content 3) Supervision Process with 5 steps of supervision, 4) Measurement and Evaluation, and 5) Factors that contribute to the implementation of the supervisory model. Indexes of reasonableness were between .60 and 1.00,while indexes of possibility were between .80 and 1.00. Indexes of item objective congruence of supervision model draft were 1.00. Respectability of supervision guide was high level.

3. The results of the implement supervisory model to promote integrated learning management ofthe sufficiency economy philosophy concepts were as follows. 3.1) Teachers' knowledge and understanding: Teachers have knowledge and understanding about the integrated learning management of the sufficiency economy philosophy concepts. After using the model, the average score was higher than before using the format. 3.2) Behavioral assessment demonstrating integrated learning managementof the sufficiency economy philosophy concepts by teacher's self-assessment, it was found that higher score was achieved after using the model compared with before using the model. 3.3) Teacher's ability evaluation was found that teachers were able to manage learning process. Higher score was achieved after using the model compared with before using. And from the journals, the teachers improve of the curriculum analysis, develop the lesson plan 3.4) Comparison of student's test result was found that post-test scores were higher than the pre-test for learning management plan of all 10 subjects. Higher score was achieved after using the model compared with before giving.

4. Evaluation and improvement results were 4.1) Teachers' satisfaction toward the model was overall very high level corresponding to the results of the discussion group discussion. 4.2) Model improvement: According to the experiment using the supervision model to promote the integrated learning of the sufficiency economy philosophy concepts, the researcher modified the third step of the supervision to make the model more effective when used in real life situations. And 4.3) Evaluation of integrated learning management of the sufficiency economy philosophy concepts following to Local Sufficient School Project was excellent in every aspect, component and index.

บทนำ

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs 2030) (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 76-79) โดยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานไว้ให้กับปวงชนชาวไทยเพื่อเป็นรากฐานของวิถีคิดและวิถีปฏิบัติในการดำเนินชีวิต โดยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเป็นหลักการที่ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน ต้องวางอยู่บนรากฐานของความรู้และคุณธรรม (กองส่งเสริมและพัฒนากิจการจัดการศึกษาท้องถิ่น, 2560)

การจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ กระบวนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแบบแผนของการจัดการเรียนรู้ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระเบียบผ่านขั้นตอนการดำเนินการสร้างอย่างเป็นระบบและรอบคอบ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูผู้เรียน ควรใช้กระบวนการนิเทศการศึกษา เนื่องจากกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการปรับปรุงการเรียนการสอน และกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู เพื่อให้ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียน โดยผ่านครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อมุ่งให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ซึ่งพฤติกรรมของครูย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน หากครูได้แสดงถึงความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมที่เหมาะสมแล้ว คุณภาพของนักเรียนก็

จะดีควบคู่กันไปด้วย แต่การปรับปรุงการจัดการจัดการเรียนรู้นั้นจะสำเร็จได้ผลดีเพียงใดขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถของผู้นิเทศทำงานร่วมกับครู ตลอดจนเทคนิค และวิธีการต่างๆ ที่ผู้นิเทศนำมาใช้ในการนิเทศการศึกษาด้วย (ธิดา ชันดาวงศ์, 2557: 2)

โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคมจัดการเรียนรู้ตามนโยบายกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตามโครงการโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น จากการประเมินตนเองเมื่อปีการศึกษา 2559 พบว่า มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์พอใช้ (โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม, 2560: 30) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผ่านการทดลองใช้และสามารถนำไปใช้ได้จริงและมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ทั้งยังเป็นการส่งเสริม พัฒนาความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะนำไปสู่การสนองตอบต่อสภาพปัญหาความต้องการที่เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง รวมทั้งการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการดำรงชีวิต และคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม
4. เพื่อประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของรูปแบบ
เป็นการศึกษาข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และศึกษาข้อมูล
ทั่วไปเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการ
นิเทศเพื่อพัฒนาครู โดยดำเนินการศึกษาเอกสาร ตำรา เพื่อ
ให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์และสารสนเทศในการพัฒนารูปแบบ
การนิเทศโดยประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียน
เขาใหญ่พิทยาคม ปีการศึกษา 2559 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่
ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 2 ฉบับ จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวม
ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบเป็นการนำผลที่ได้จาก
ในขั้นตอนที่ 1 มาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดของการพัฒนารูปแบบ
และกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริม
การจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอ
เพียง ของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม รวมถึงการตรวจสอบ
รูปแบบที่สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ในประเด็น
ความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง
ของรูปแบบ และความเหมาะสมของกลุ่มการนิเทศ จากนั้น
นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการ
วิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ เป็นการนำรูปแบบ
การนิเทศที่สร้างขึ้นในขั้นตอนที่ 2 ไปทดลองใช้ศึกษา
ผลจากการใช้รูปแบบการนิเทศ ได้แก่ 1) ความรู้ ความเข้าใจ
ของครู 2) พฤติกรรมที่แสดงออก 3) ความสามารถของครู และ
4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จากประชากร ได้แก่
ครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม ปีการศึกษา 2560 จำนวน 10 คน
และนักเรียนที่เรียนกับครูที่จัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มา
วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ
เป็นการประเมินผลความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบ
การนิเทศ และการนำผลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ
การนิเทศให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และพร้อมที่จะนำไป
ใช้ต่อไปรวมถึงรายงานผลการประเมินการจัดการเรียนรู้บูรณา
การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามโครงการโรงเรียน
พอเพียงท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และใช้เป็นกลุ่มเป้าหมาย
ในการวิจัย คือ 1) ครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม ปีการ
ศึกษา 2560 จำนวน 10 คน และ 2) นักเรียน จำนวน 258 คน
ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 46 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 จำนวน 69 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน
28 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 52 คน และนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 33 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปร
2 ประเภท คือ

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการนิเทศ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้บูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน
ประกอบด้วย 1) ความรู้ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการ
จัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2) พฤติกรรมที่แสดงถึงการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ความสามารถของครูในการ
จัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ
4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการจัดการ
เรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น ตามขั้นตอน
การวิจัยและพัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของรูปแบบ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูล
ทั่วไปของการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 2) แบบสัมภาษณ์ครู
เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียน
รู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย คือ แบบตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี
ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องของร่างรูปแบบ และความ
เหมาะสมของกลุ่มการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณา
การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) แบบประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) แบบประเมินความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) แบบบันทึกการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครู และ 5) แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศและ 2) ประเด็นการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสาร งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ และพัฒนาเครื่องมือให้ครอบคลุมตามเนื้อหาของเรื่องที่วิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำแบบสอบถามไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยเครื่องมือประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็น 4 ตอน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.87 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.78 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 4 เท่ากับ 0.81

2. แบบสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็น 4 ตอน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3. แบบตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องของร่างรูปแบบ และความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน มีค่าดัชนีความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องของร่างรูปแบบ และความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศ เท่ากับ 1.00 ทุกข้อและผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58

4. แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ค่าความยาก-ง่าย (p) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.61-0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.21-0.64 ซึ่งถือว่าเป็นข้อสอบที่มีคุณภาพ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.80

5. แบบประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็น 2 ตอน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.79

6. แบบประเมินความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็น 2 ตอน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.81

7. แบบบันทึกการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครู มีรายละเอียดประกอบด้วยเรื่องที่เป็นเทศ รายละเอียด กิจกรรม หรือปัญหา และการเสนอแนวทาง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

8. แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

9. แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศ แบ่งเป็น 2 ตอน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

10. ประเด็นการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วย ประเด็น

การสนทนากลุ่ม 5 ประเด็น จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ด้านองค์ประกอบของรูปแบบ จำนวน 4 ข้อ ด้านกระบวนการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้ จำนวน 5 ข้อ ด้านผลของการใช้รูปแบบ จำนวน 4 ข้อ ด้านพฤติกรรมนิเทศของผู้นิเทศ จำนวน 2 ข้อ และด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้ จำนวน 2 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ระหว่างวันที่ 1-3 กุมภาพันธ์ 2560 และขอสัมภาษณ์ประชากรและวิเคราะห์ข้อมูล ระหว่างวันที่ 3-10 กุมภาพันธ์ 2560

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องของร่างรูปแบบและความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและขอคำแนะนำเพิ่มเติม ระหว่างวันที่ 10-15 กุมภาพันธ์ 2560

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง ระหว่างวันที่ 11 พฤษภาคม มีนาคม 2560 ถึง วันที่ 10 ตุลาคม 2560 ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ประเมินก่อนการนิเทศ ได้แก่ ประเมินความรู้ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และประเมินความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ครูจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 เรื่อง โดยการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผลตามสภาพจริง การวิจัยในชั้นเรียน และการสรุป รายงานผล โดยผู้วิจัยใช้การนิเทศภายในควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ของครูด้วย และ 3) เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการนิเทศแล้ว ผู้วิจัยได้ประเมินผลหลังการนิเทศเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง ระหว่างวันที่ 3 ถึง วันที่ 10 ตุลาคม 2560 ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) แจกแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศเก็บรวบรวม นำไปวิเคราะห์ผล วันที่ 3-4 ตุลาคม 2560 2) จัดสนทนากลุ่มครูทุกคน โดยแจกประเด็นการสนทนากลุ่มให้กับครูวันที่ 4 ตุลาคม 2560 และนัดสนทนากลุ่มวันที่ 10 ตุลาคม 2560 3) ปรับปรุงรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) รับการประเมินและรายงานผลการประเมินการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตามโครงการ โรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

โดยใช้สถิติการวิจัยในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยค่าความถี่ และร้อยละ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบประเมิน แบบทดสอบ แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{M}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และ 3) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม แบบบันทึกการนิเทศ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของรูปแบบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม จำนวน 10 คน พบว่า ครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคมเพศชายและหญิงมีจำนวนเท่ากัน ครูส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 50 แต่อายุราชการส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 70 เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60 ตำแหน่งและวิทยฐานะปัจจุบันส่วนใหญ่มีตำแหน่งครู อันดับ คศ. 1 คิดเป็นร้อยละ 40 และโรงเรียนได้จัดให้มีการนิเทศการสอนของครูทุกคนในปีการศึกษาที่ผ่านมา จำนวน 2 ครั้ง/ภาคเรียน

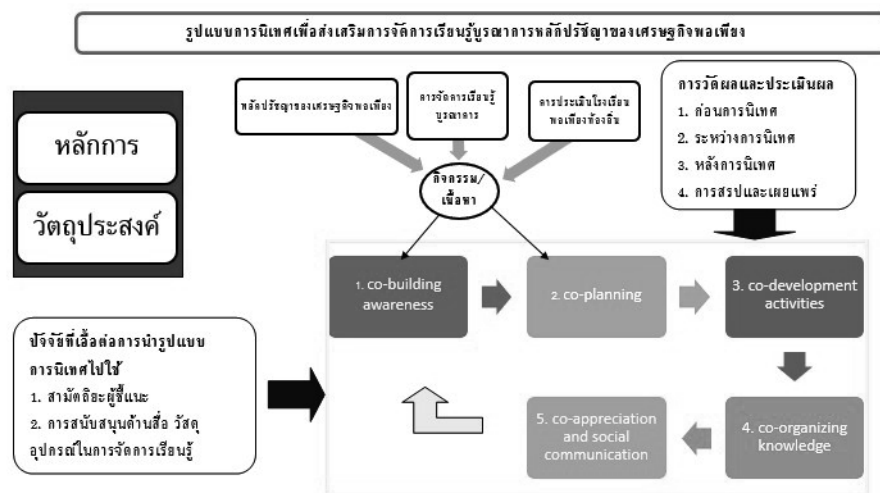
1.2 สภาพการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม พบว่า มีระดับการปฏิบัติปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการนิเทศ กำกับ และติดตาม อยู่ในอันดับสูงสุด ส่วนสภาพปัญหาการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม พบว่า มีปัญหาปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมเป็นปัญหาในอันดับสูงสุดและความต้องการการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมมีความต้องการสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความต้องการอยู่ในอันดับสูงสุดซึ่งข้อมูลจากการสอบถามและสัมภาษณ์มีความสอดคล้องกัน

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบ

1. ผลของการพัฒนาแบบ ทำให้ได้ร่างรูปแบบการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ 2) องค์ประกอบเชิงกิจกรรมการนิเทศ/เนื้อหา ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) องค์ประกอบเชิงกระบวนการนิเทศ มีกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ร่วมสร้างความตระหนัก (Co-building awareness) ขั้นตอนที่ 2 ร่วมคิดและวางแผน (Co-planning) ขั้นตอนที่ 3 ร่วมพัฒนา (Co-development activities) ขั้นตอนที่ 4 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Co-organizing knowledge) และขั้นตอนที่ 5 ร่วมเผยแพร่สู่มวลชน (Co-appreciation and social communication) 4) องค์ประกอบเชิงการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ การวัดผลและประเมินผลก่อนการนิเทศการวัดผลและ

ประเมินผลระหว่างการนิเทศ การวัดผลและประเมินผลหลังการนิเทศ และการสรุปและเผยแพร่และ 5) องค์ประกอบเชิงปัจจัยที่เอื้อต่อการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้ ได้แก่ สามัคคีธรรม/ผู้ชี้แนะ (Coach Competence) และการสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ (Material Support) ดังภาพที่ 1 มีค่าดัชนีความสอดคล้องของความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60–1.00 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเป็นไปได้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าดัชนี

ความสอดคล้องของความสอดคล้องของร่างรูปแบบมีค่า 1.00 ทุกข้อและความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของเครื่องมือประกอบคู่มือ มีความเหมาะสมอยู่ในอันดับสูงสุด

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบ

ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศมีผลการประเมินดังนี้

1. ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้รูปแบบ ($\mu = 18.30, = \sigma 0.95$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้รูปแบบ ($\mu = 12.80, = \sigma 0.79$)

2. ผลการประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบ

ว่า ครูมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้รูปแบบ ($\mu = 4.04, = \sigma 0.25$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้รูปแบบ ($\mu = 2.28, = \sigma 0.13$)

3. ผลการประเมินความสามารถของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูมีความสามารถเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้รูปแบบ ($\mu = 3.53, = \sigma 0.95$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้รูปแบบ ($\mu = 1.77, = \sigma 0.38$)

4. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนกับครู โดยการจัดการเรียนรู้
บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 หน่วย

การเรียนรู้จากครู 10 คน โดยวัดจากเครื่องมือแบบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนที่ครูสร้างขึ้น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนจากการเรียนรู้ทั้ง 10 หน่วยการเรียนรู้ มีคะแนน
หลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนกับครู โดยการจัดการเรียนรู้บูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ครูคนที่	แผนการจัดการเรียนรู้	การประเมิน	N	คะแนนเต็ม	μ	σ
1	หน่วยที่ 1 มหาวิทยาลัยสุรนารี ศึกษานิเทศศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยี รหัสวิชา 32101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ก่อนเรียน	52	20	9.29	2.00
		หลังเรียน	52	20	14.27	2.47
2	หน่วยที่ 1 นิเทศศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยี รหัสวิชา 21101 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1	ก่อนเรียน	30	20	6.97	2.68
		หลังเรียน	30	20	15.83	2.05
3	หน่วยที่ 1 อัตรส่วนและร้อยละ วิชาคณิตศาสตร์ รหัสวิชา ค 22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	ก่อนเรียน	46	20	7.91	1.58
		หลังเรียน	46	20	13.61	2.02
4	หน่วยที่ 1 โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก วิชา ชีววิทยา รหัสวิชา ว 30243 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ก่อนเรียน	52	20	6.33	1.88
		หลังเรียน	52	20	13.85	2.19
5	หน่วยที่ 3 เศรษฐกิจพอเพียง วิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส 33101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	ก่อนเรียน	33	20	6.55	1.77
		หลังเรียน	33	20	13.70	1.79
6	หน่วยที่ 2 โภชนาการ วิชาสุขศึกษา รหัสวิชา พ 21101 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1	ก่อนเรียน	30	20	8.37	1.13
		หลังเรียน	30	20	16.90	1.37
7	หน่วยที่ 3 การปฏิบัติคุณธรรมไทย วิชาดนตรี รหัสวิชา ศ 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ก่อนเรียน	28	20	8.54	2.08
		หลังเรียน	28	20	16.71	1.27
8	หน่วยที่ 5 การใช้งาน โปรแกรมคอมพิวเตอร์กราฟิก วิชา คอมพิวเตอร์ รหัสวิชา ง 20205 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ก่อนเรียน	69	20	6.36	2.05
		หลังเรียน	69	20	15.59	1.83
9	หน่วยที่ 4 Going Shopping วิชาภาษาอังกฤษ รหัสวิชา อ 23101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ก่อนเรียน	69	20	3.96	2.00
		หลังเรียน	69	20	12.28	2.25
10	หน่วยที่ 3 Career วิชาภาษาอังกฤษ รหัสวิชา อ 33101 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6	ก่อนเรียน	33	20	3.58	1.58
		หลังเรียน	33	20	12.61	1.58

ตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ

ผลการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ มีดังนี้

1. ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบ
การนิเทศพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศ
เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมกรรมการนิเทศของผู้นิเทศ อยู่ใน
อันดับสูงสุด

2. ผลการปรับปรุงรูปแบบ ผู้วิจัยได้พิจารณาแก้ไข
ปรับปรุงรูปแบบการนิเทศเพื่อให้รูปแบบมีประสิทธิภาพมาก
ยิ่งขึ้น เมื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

3. การรายงานผลการประเมินการจัดการเรียนรู้

บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามโครงการ
โรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย พบว่า ผลการประเมินการจัดการเรียนรู้
บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามโครงการ
โรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกด้าน
ทุกองค์ประกอบ และทุกตัวบ่งชี้

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อ
ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง ของครู โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม ผู้วิจัยอภิปรายผล
จากการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของรูปแบบ 2) การพัฒนารูปแบบ 3) การทดลองใช้รูปแบบ และ 4) การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ และพบว่าข้อมูลพื้นฐานของครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคมเป็นครู อันดับ คศ. 1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และอายุราชการไม่เกิน 5 ปี เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่าที่ผ่านมาโรงเรียนจัดให้มีการนิเทศการสอน 2 ครั้งต่อภาคเรียน สภาพปัจจุบันของการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม พบว่า มีระดับการปฏิบัติปานกลาง ส่วนสภาพปัญหาการนิเทศมีปัญหาปานกลาง ด้านการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปัญหาในอันดับสูงสุด และสำหรับความต้องการการนิเทศพัฒนาครูมีความต้องการสูง ในด้านความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความต้องการอยู่ในอันดับสูงสุด ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ครู ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่า ครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคมมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย ส่วนหนึ่งจึงได้รับการบรรจุหรือเป็นครูปฏิบัติการสอน เมื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาพิจารณาจะเห็นว่า การนำเอาการนิเทศภายในมาใช้ในการส่งเสริมครูในการจัดการเรียนรู้ น่าจะเป็นส่วนดีที่จะทำให้ครูมีแนวคิด แนวทางในการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ มยุรี ประคำทอง (2554: 66-67) รวมถึงผลการวิจัยของ Moore (2000) ที่พบว่าการนิเทศเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารมีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าในหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการนิเทศเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้นเมื่อจะพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรจะพิจารณาถึงสภาพ ปัญหา และความต้องการเป็นเบื้องต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพาสนา ชลบุรพันธ์ (2560) ได้ศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าสภาพปัจจุบัน และความต้องการการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยแต่ละด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมการนิเทศการสอน ในขณะที่ด้านเทคนิคและวิธีการสอน มีความต้องการมากที่สุด สำหรับ

การจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการได้รับการพัฒนาเช่นเดียวกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์มีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในการพัฒนาอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ นาคพงษ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ปัญหา ได้แก่ ขาดการกำหนดนโยบาย การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนค่อนข้างน้อย การติดตามและประเมินผลไม่ต่อเนื่อง และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขขยายผล และเผยแพร่ยังไม่มีการดำเนินการเชิงประจักษ์

2. การสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามแนวคิดการพัฒนารูปแบบ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) สังเคราะห์เป็นขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศ 4 ขั้นตอน ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับขั้นตอนการออกแบบและพัฒนารูปแบบ มาเป็นแนวทางประกอบกับพิจารณาตามบริบทสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม จึงได้ผลการร่างรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ จากการร่างรูปแบบการนิเทศ ผู้วิจัยได้นำความรู้จากเอกสารวรรณกรรมต่างๆ ในการสร้างและพัฒนารูปแบบ ดังเช่น บุญชม ศรีสะอาด (2549: 2) กล่าวว่า ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐานโดยการศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบ ที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่นและผลการศึกษาหรือวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่างๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ หรือตัวแปรเหล่านั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบในการพัฒนารูปแบบ

ผลของการตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องรายชื่อของความสัมพันธ์ ผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ของรูปแบบ และความสอดคล้อง

ของรูปแบบรายข้อ มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 และความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศอยู่ในระดับมาก เนื่องจากในการร่างรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ประยุกต์ใช้กระบวนการออกแบบตามแนวคิดของเควินครูส (Kavin Kruse, 2007) สังเคราะห์เป็นขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศ 4 ขั้นตอน และนำวิธีการเชิงระบบ (system approach) มาใช้ ทำให้รูปแบบมีความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี มีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ และความสอดคล้องของรูปแบบนั้นเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของระชา คางขาว (2558) ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีการตรวจสอบรูปแบบที่พัฒนาขึ้น แล้วมีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อของความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีความเป็นไปได้ของรูปแบบ และความสอดคล้องของรูปแบบรายข้อผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีผลการประเมิน ดังนี้

3.1 ผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจ โดยหลังการใช้รูปแบบมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ เนื่องจากในการใช้รูปแบบการนิเทศได้มีการอบรมให้ความรู้แก่ครูในเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในประเด็นต่างๆ เช่น การวิเคราะห์หลักสูตร การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการเข้าไปสังเกตการสอน เพื่อหาข้อควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูแต่ละคน ดังที่ Glickman (1981: 6) ได้กล่าวถึงการนิเทศว่าเป็นแนวคิดเกี่ยวกับงานและการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และสามารถ ทิมนาค (2553: 101) ยังได้กล่าวอีกว่า การนิเทศเป็นการให้ครูได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมการสอนด้วยตนเอง ให้สามารถปฏิบัติภารกิจทางด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ระชา คางขาว (2558) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน หลังการพัฒนาสูงกว่า

ก่อนพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ภักดี วงษานาว (2560) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลองมีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า คะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

3.2 ผลการประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยครูประเมินตนเอง ครูมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยหลังการใช้รูปแบบมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการปรึกษาหารือร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การตรวจสอบและเสนอแนะการจัดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ทำให้ครูมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้พฤติกรรมที่แสดงออกทั้งตัวครู และตัวนักเรียนจึงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ในระดับสูง ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 59-60) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอนไว้ว่า เพื่อพัฒนาคุณภาพที่ดีแก่ครูในด้านความเป็นผู้นำวิชาการและความคิด ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์และความมุ่งมั่น มีอุดมการณ์ที่จะอบรมนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเมื่อนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสามารถปฏิบัติตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในรูปแบบได้อย่างเป็นรูปธรรม และ Kovalcik (1992) ได้วิจัยรูปแบบที่ประสบผลสำเร็จของผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาครู พบว่า ครูมีการพัฒนาตนเองหลักจากศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) สมาชิกของกลุ่มมีผลกระทบทางบวกของนักเรียน

3.3 ผลการประเมินความสามารถของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ครูมีความสามารถเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยหลังการใช้รูปแบบมีคะแนนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ และจากบันทึกการนิเทศ พบว่า ครูมีการพัฒนาเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้และบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผลการประเมิน

ความรู้ความเข้าใจของครูต่อหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เพิ่มขึ้น ทำให้ครูเพิ่มความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้มากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Glickman (1981: 6) ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการสอนในเรื่องหลักสูตรการจักระเข้าสู่สอน การจัดสื่อ การสอน สิ่งอำนวยความสะดวก การเตรียมและพัฒนาครู รวมทั้งการประเมินผลการเรียนการสอน อีกทั้ง สามารถ ทิมนาค (2553: 101) ที่กล่าวว่า การนิเทศเป็นการให้คำแนะนำคำปรึกษา หรือ ช่วยเหลือ และเสริมสร้างกำลังใจให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถ และพฤติกรรมการสอนด้วยตนเอง ให้สามารถ ปฏิบัติภารกิจด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์ (2550) เมื่อนำรูปแบบไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนสามารถปฏิบัติตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในรูปแบบได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้ง Kovalcik (1992) ได้ วิจัยรูปแบบที่ประสบผลสำเร็จของผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนา ครู พบว่า ครูมีการพัฒนาตนเองหลักจากศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี ที่สุด (Best Practices) สมาชิกของกลุ่มมีผลกระทบทางบวก ของนักเรียน

3.4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนกับครูโดยการจัดการเรียนรู้ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 หน่วย การเรียนรู้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากการ เรียนรู้ทั้ง 10 หน่วยการเรียนรู้มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนน ก่อนเรียน ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากครูได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่วางไว้ มีกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ถอดบทเรียน การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียน สร้างองค์ความรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ง่ายขึ้น อีกทั้งการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการยังช่วยสร้าง บรรยากาศในการเรียนรู้แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง สามารถสร้าง ความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง ดังที่ วลัย พานิช (2544: 12) กล่าวถึง ประโยชน์ของการบูรณาการว่า ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาใน ลักษณะองค์รวม มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชา ทำให้นักเรียนระลึกถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับ งานวิจัย ชุติกร สายเกียรติวิติ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมโน้มน้าในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

ศึกษา พิจิตร เขต 2 พบว่า มโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมโน้มน้าในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ

4.1 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้นิเทศใช้กลยุธมิตรในการนิเทศเมื่อได้รับการนิเทศพบปัญหา หรืออุปสรรคในการปฏิบัติงาน การจัดการเรียนรู้ ผู้นิเทศจะมีเวลาให้ และพร้อมที่จะช่วยเหลือ เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ ทำให้ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ประเด็นการสนทนากลุ่ม ที่ให้ความคิดเห็นว่ากระบวนการทุกขั้นตอนเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ สามารถปรึกษาหารือในข้อสงสัย หรือสิ่งที่ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูในแต่ละช่วงเวลา ดังที่ (จรรยาพร ลำไย, 2547) ได้เสนอแนวคิดว่า การนิเทศการสอนทุกแบบต้องมีการวางแผนและดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนตามลำดับ ถึงแม้ว่าในขั้นตอนการสังเกตการสอนจะไม่ได้ใช้เครื่องมือการสังเกตการสอนอย่างหลากหลาย และไม่ได้เข้าสังเกตการสอนบ่อยครั้ง แต่ก็สามารถทำให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนได้ และถ้าได้มีการปฏิบัติกรนิเทศแบบดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ครูเกิดความคุ้นเคยมีความเป็นกันเองกับผู้บริหาร การศึกษาปฏิบัติ การนำเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนด้วยความพร้อมต่อไปได้ และความรู้สึกที่เป็นลบ ต่อการนิเทศจะลดน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภริดา ภูศิริ (2558) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อบูรณาการสู่การ วิเคราะห์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ความพึงพอใจ ในรูปแบบอยู่ในระดับมาก อีกทั้ง ระยา คงขาว (2558) ได้ ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครูผู้สอนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการนิเทศมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด และ พาสนา ชลบุรีพันธ์ (2560) ได้ศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนา ทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

รูปแบบมีความเหมาะสมในการส่งเสริมความสามารถของครู
ผู้สอน

4.2 ผลการปรับปรุงรูปแบบ เพื่อให้รูปแบบ
มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้
โดยปรับแก้ไขรายละเอียด สอดคล้องกับHarris (1985: 71-86
อ้างอิงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2550: 14-16) ที่ได้นำเสนอกิจกรรม
การนิเทศที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนนำรูปแบบการนิเทศไปใช้ผู้นำไปใช้ควรให้
ความสำคัญของการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา และความต้องการ
2. การจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงมีหลากหลายรูปแบบ ในการจัดการเรียนรู้ใน
เรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะเกิดผลสูงสุดอาจจำเป็นต้องมีความรู้ ความ
ชำนาญ ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ควรสร้าง
ความตระหนักให้กับครูในการพัฒนาด้วยตนเอง การจัดการ
เรียนรู้หลากหลายวิธี ควรไปกับใช้รูปแบบการนิเทศด้วย
3. ก่อนจะจัดการเรียนรู้ควรสร้างความตระหนักให้
กับนักเรียนเป็นผู้มีบทบาทในการเรียนรู้มีส่วนร่วมในการเรียน
รู้ทุกครั้งด้วย
4. ความสำเร็จของการใช้รูปแบบการนิเทศนั้น
จะเห็นได้ว่า มีปัจจัยที่เอื้อต่อการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้อัน
ได้แก่ สามมิติของผู้ชี้แนะ ซึ่งเป็นความสามารถของผู้นิเทศที่จะ
ช่วยให้ผู้รับการนิเทศเข้าใจและเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ได้ดี
ขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารในฐานะผู้นิเทศควรจะต้องฝึกตนเองให้มีสาม
มิติของผู้ชี้แนะด้วย อีกประการหนึ่งการสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ
อุปกรณ์ให้กับครูได้ใช้ในการจัดการเรียนรู้ก็เป็นส่วนสำคัญ
เนื่องจากจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การดำเนินงานราบรื่น เกิดผล

การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อนำรูปแบบการนิเทศ
ไปทดลองเปรียบเทียบกับรูปแบบการนิเทศหรือรูปแบบ
การพัฒนาครูในรูปแบบอื่นๆ
2. ผลการวิจัยครั้งนี้ ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลของ
การจัดการเรียนรู้ของครูที่ใช้รูปแบบการนิเทศ และครูที่ไม่ได้
เข้าร่วมรูปแบบการนิเทศ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

เขาใหญ่พิทยาคม, โรงเรียน. รายงานการประเมินตนเอง
ด้านการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ตามโครงการโรงเรียนพอเพียง
ท้องถิ่น ปีการศึกษา 2559. นครราชสีมา, ฝ่ายบริหาร
วิชาการ โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม. 2560.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
พ.ศ. 2545). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี. 2545.

ธิดา ชันดวงศ์. “การพัฒนาแบบการนิเทศแนวใหม่เพื่อ
พัฒนาคุณภาพครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. 2557.

จรรยาพร ลำไย. “การนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนและ
การนิเทศโดยผู้บริหารเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการทำ
วิจัยในชั้นเรียน ของครูประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร. 2547.

ชลธิกร สายเกียรติวิทย์. “การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมโน
ทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษา พิจิตร เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2558.

เนาวรัตน์ นาคพงษ์. “กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้น
ฐานจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์การบริหารและ
การพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร. 2555.

บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ, Doctor of
Education. เข้าถึงเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2560, เข้าถึงได้
จาก [http://www.edu.msu.ac.th/ead/Dr_Boonchoom/
websiteboonchoom1/publication/08/pdf](http://www.edu.msu.ac.th/ead/Dr_Boonchoom/websiteboonchoom1/publication/08/pdf).

- พาสนา ชลบุรีพันธ์. “รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.”วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษาวิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. 2560.
- กริดา ภูศิริ. “รูปแบบการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อบริหารการสู่การวิเคราะห์และวางแผนการจัดการเรียนรู้.”วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาการสอนเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2558.
- ภักดี วงษานาว. “รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21.”วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2560.
- มยุรี ประคำทอง. “การพัฒนารูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลนอกเวลาราชการ โรงพยาบาลมหาสารคาม.”วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2554.
- ระชา คงขาว. “การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.”วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2558.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค. 2560.
- วลัย พานิช. **แนวคิดและแนวปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา**. ม.ป.ท. 2544.
- วัชร เล่าเรียนดี. **การนิเทศการสอน สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2550.
- ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น, กอง. “คู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น LOCAL SUFFICIENCY SCHOOL: LSS.”ม.ป.ท. 2560.
- สามารถ ทิมนาค. “การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลีแมน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย.”วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร. 2553.
- สุภาภรณ์ กิตติธรรดานนท์. “การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.”วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2550.
- Glickman, C.D. **Developmental Supervision: Alternative Practice for Helping Teachers Improve Instruction**. Washington D.C.: Association for Supervision And Curriculum Development. 1981.
- Kovalcik, Jerome Anthony. **The Success Model for Teacher Professional Development: A Case Study**. George Mason: George Mason University. 1992.
- Kruse, Kevin. (2007). **Instruction to Instructional Design and the ADDIE Model**. [Online], Accessed December 31, 2007 Available from http://www.e-learningguru.com/articles/art1_1.html
- Moore, George Wyatt. “The Supervision and Evaluation of High School Principals as Described By Central Office Administrators.”Dissertation University of Illinois at Urbana-Champaign. 2000.

